

ROŚLINY MOTYLKOWE JAKO UPRAWY POD KISZONKĘ

Pasza zakiszana w belach może powstać z wielu gatunków roślin. Ważne jest aby pamiętać, że różne rodzaje kiszonki wymagają innych procedur przygotowania. Rośliny motylkowe są niezwykle wartościowe pod kątem kiszonki, rolnicy mogą jednak napotkać na pewne trudności wybierając je jako podstawę paszy. Niniejsza broszura zawiera zestaw porad, które pomogą rolnikowi zmaksymalizować korzyści wynikające z zakiszania roślin motylkowych.

Pasze oparte na roślinach motylkowych są podstawą żywienia bydła w większości krajów na świecie. Dzieje się tak głównie dzięki ich zdolności do wiązania wolnego azotu z gleby przez bakterie obecne w brodawkach korzeniowych.

Pomimo tych niezwykle korzystnych właściwości, uprawa roślin motylkowych w Północnej Europie ulega dużemu spadkowi, głównie ze względu na dostęp do tanich nawozów azotowych. Jednakże, w obecnych warunkach ekonomicznych rolnicy szukają oszczędności. Rolnicy w kwestii nawozów, w związku z tym rośliny motylkowe ponownie zyskują na popularności. Ich uprawa odciąża budżet gospodarstwa równocześnie poprawiając jego produktywność.

KORZYŚCI Z UPRAW ROŚLIN MOTYLKOWYCH W GOSPODARSTWACH PRODUKCJI MLECZNEJ ORAZ MIĘSNEJ

- niezależność od sztucznych nawozów (tabela 1)
- zwiększony udział białka w paszy
- zwiększona konsumpcja paszy przez bydło
- zwiększoną produktywność gospodarstwa

TABELA 1 – PORÓWNANIE KOSZTÓW UPRAW KONICZYNY I TRAWY

	Koszt/ha/rocznie
300 kg mniej nawozów azotowych	260 zł
500 kg więcej nawozów wapniowych	450 zł
80 kg więcej nawozów potasowych (K ₂ O)	120 zł
Dodatkowy środek chwastobójczy	98 zł
Dodatkowy koszt nasion	74 zł
Potencjalne oszczędności roczne ha/rocznie	1002 zł

NAJKORZYSTNIEJSZE GATUNKI ROŚLIN MOTYLKOWYCH

- czerwona koniczyna (*Trifolium pratense*)
- lucerna (*Medicago sativa*)
- rutwica lekarska (*Galega orientalis*)
- lotos (*Lotus corniculatus*)
- biała koniczyna (*Trifolium repens*)

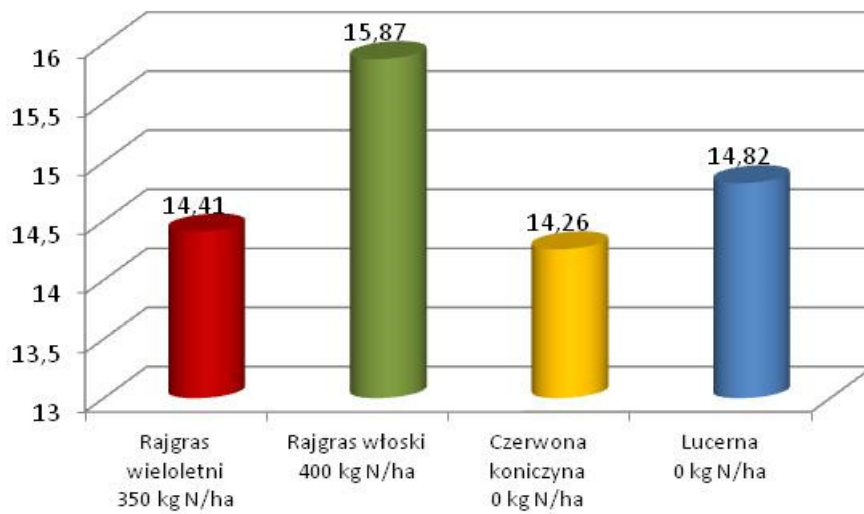
Przed podjęciem decyzji, który gatunek będzie najkorzystniejszy warto jest wziąć pod uwagę lokalne uwarunkowania glebowe. Czerwona koniczyna oraz lucerna to najpopularniejsze gatunki roślin motylkowych na całym świecie.

DLACZEGO WARTO STOSOWAĆ CZERWONĄ KONICZYNĘ I LUCERNE?

- są to gatunki dające wysokie plony (około 13 ton suchej masy SM/ha/rocznie porównywalnie do upraw włoskiego rajgrasu nawożonego 350 kg azotu N/ha) (wykres 1)
- zwiększona przyswajalność paszy (średnio o 20% większa niż w przypadku traw)
- niskonakładowa produkcja białka (16 22% zawartości suchej masy)
- łatwiejsza strawialność
- lucerna jest znacznie bardziej odporna na susze niż trawa
- poprawienie wydajności mlecznej oraz mięsnej krów
- poprawienie jakości poprzez wzrost żyzności i przewietrzenia gleb
- zmniejszenie zapotrzebowania na zakup koncentratów paszowych
- dłuższy okres pokosu niż u traw
- może być stosowana na przemian z rajgrasem.

WYKRES 1 – ZAWARTOŚĆ SUCHEJ MASY. TRAWY I ROŚLINY MOTYLKOWE

TONY SM/ha

MOŻLIWOŚCI ZASIEWU

- zasiew bezpośredni i walcowanie
- rozrzut i walcowanie
- zabronować pole po pierwszym pokosie i rozrzucić nasiona
- nie ma potrzeby głębokiego orania, maksymalnie 1,5 cm
- pH gleby 6.0
- współczynnik fosforu P i potasu K na poziomie 7,3 kg/ha czerwona koniczyna + 21,6 kg/ha włoski lub hybrydowy rajgras

WYPAS

- zaplanuj wypasy ostrożnie tak aby uniknąć powstawania gołych placów na polu
- pasze opartą na roślinach motylkowych warto wprowadzać stopniowo, nie, gdy bydło jest głodne. Nadmierne i zbyt szybkie spożycie może grozić wzdęciami
- nie karm ciężarnych owiec na 6 tygodni przed i po porodach
- wykorzystaj jesienne pokosy by tuczyć owce.